

Mevrouw Bussemaker (PvdA)

onder andere een overzicht van de landen die niet vallen onder het hier genoemde Europese verdrag. Het gaat om 22 landen, waaronder Marokko. Mijn vraag aan de minister is wat het kabinet doet met deze landen. Is het kabinet bereid om met deze landen te gaan praten over een afzonderlijk verdrag?

□

Minister **Korthals**: Voorzitter! Wij concentreren ons in eerste instantie op de situatie in Marokko. De behoefte aan een bilateraal verdrag met Marokko is duidelijk. Bij de andere landen moeten wij dat gewoon bezien. Als het voorstel van mevrouw Halsema in de Kamer aan de orde komt, moet men zich realiseren dat er een discussie zal komen over de vraag of wij met de landen die niet willen toetreden tot het multilaterale verdrag, bilaterale verdragen gaan sluiten. Wij moeten ons realiseren dat het betekent dat mensen vanuit gevangenissen in andere landen naar Nederland zullen komen, maar dat er niemand van buitenlandse afkomst naar de betreffende landen kan gaan. Het vereiste van vrijwilligheid blijft immers bestaan.

□

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Voorzitter! Ik dank de minister van Buitenlandse Zaken voor de toezegging om zich nader in te zetten voor de verbetering van de voedselsituatie en de medische ondersteuning van de gevangenen. Dit lijkt mij van groot belang, omdat wij voortdurend van de familie horen dat daarin nauwelijks verbeteringen optreden.

Aan de minister van Justitie vraag ik het volgende. Hij heeft net gezegd dat het indertijd de keuze van de Kamer was om de verdragsvereisten te laten bestaan. Het lijkt mij goed als de minister vandaag aan de Kamer helderheid biedt over de vraag of het standpunt van de regering van toen, namelijk dat de regering zelf niet aan die verdragsvereisten hecht, nog hetzelfde is. Is het in de ogen van de minister mogelijk om, als de Kamer daartoe het initiatief zou nemen, de verdragseis te laten vervallen?

Tot slot vraag ik de minister of het niet zo is dat ook bij een verdrag zich hetzelfde probleem kan voordoen, namelijk dat er sprake kan zijn geweest van een niet eerlijk proces of van rechtsstatelijke problemen. De humanitaire nood zal dan altijd de doorslag moeten geven.

□

Minister **Korthals**: Voorzitter! Mevrouw Vos vraagt mij of ik mij aansluit bij het standpunt van de regering indertijd dat het verdragsvereiste kan vervallen. Ik weet eerlijk gezegd niet of dat toentertijd het standpunt van de regering was, maar wil nu wel zeggen dat wij in beginsel voorstander van een verdrag zijn. Dat heeft verre de voorkeur. In sommige situaties – zoals nu in het geval van Marokko – kan het gewenst zijn een bilateraal verdrag te sluiten. Dat blijft het uitgangspunt, ook in de vervolggesprekken tussen regering en Kamer.

De **voorzitter**: Ik begrijp dat u allen nauwlettend de klok in de gaten houdt en zich afvraagt hoe het kan dat om 15.10 uur nog nieuwe vragen aan de orde worden gesteld. Ik kan u zeggen dat ook de volgende reeks mondelinge vragen nog aan de orde zal komen, omdat wij een spaarzaam gevulde agenda hebben door het uitvallen van staatssecretaris Adelmund. Vandaag zullen dus alle mondelinge vragen worden afgehandeld; dit gebeurt overigens bij grote uitzondering. Opdat u dat maar weet!

Vragen van het lid Bussemaker aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, over **de voorlichting met betrekking tot de Wet flexibiliteit en zekerheid**.

□

Mevrouw **Bussemaker** (PvdA): Voorzitter! De Wet flexibiliteit en zekerheid heeft, sinds hij 1 januari jl. van kracht is geworden, al voor de nodige problemen gezorgd. De dagbladen hebben daarover de afgelopen weken uitgebreid bericht. De minister heeft op verzoek van mijn fractie al eerder toegezegd de Kamer snel te zullen informeren over de eerste ervaringen met de wet. Wij kijken daar met spanning naar uit, want er zijn nu al signalen dat de uitzendbureaus en werkgevers de wet anders interpreteren dan naar letter en geest de bedoeling is.

Het gaat mij nu om het specifieke en acute punt van de voorlichting over de wet. Immers, veel flexwerkers zijn niet georganiseerd en zijn vaak slecht op de hoogte van hun rechten. Mijn fractie heeft in november al gepleit voor een actieve en gerichte informatiecampagne, bijvoorbeeld via Postbus 51-spotjes en advertenties in kranten. Veel

vragen komen nu bij de FNV binnen. In de eerste acht dagen van de FNV-flexlijn zijn 17.281 belpogingen gedaan. Slechts 500 mensen zijn daadwerkelijk te woord gestaan. Ook als wij rekening houden met herhaalde belpogingen, is slechts een fractie van de vragen beantwoord. Overigens, de werkgevers hebben recentelijk ook een flexlijn geopend. Uit de krantenberichten en uit gegevens van de FNV ontstaat het beeld dat veel oproep- en uitzendkrachten naar huis worden gestuurd, daarmee bedreigd worden of zich gedwongen zien akkoord te gaan met verslechtering van rechtspositie waar dit alles volgens de wet niet nodig is.

Gezien de signalen die ons bereiken, kom ik tot de volgende vragen. Deelt de minister de mening dat er misverstanden ontstaan, niet zozeer als gevolg van de wet zelf als wel als gevolg van gebrekkige kennis over de werking van de wet? Deelt de minister de mening dat het van groot belang is dat werkgevers en werknemers op de hoogte zijn van de gevolgen van de wet en dat de overheid in dezen een bijzondere verantwoordelijkheid heeft? Acht de minister het niet van bijzonder belang dat met name de kwetsbare groep van flexwerkers goede voorlichting krijgt om onnodige aantasting van hun rechtspositie te voorkomen? Wat wil de minister ondernemen om de informatievoorziening te verbeteren?

Voorzitter! De voorlichting aan flexwerkers is al eerder als probleem gesignaleerd, in het bijzonder als het gaat om sociale zekerheid en scholingsrechten. Hoe gaat de minister vormgeven aan het in het regeerakkoord vastgelegde voornemen flexwerkers beter te informeren over hun toegang tot de Ziektewet en de WW?

□

Minister **De Vries**: Voorzitter! De Wet flexibiliteit en zekerheid, die op 1 januari in werking is getreden, is een ingrijpende wet. Daarover is de regering het altijd met de Kamer eens geweest. Er moet een nieuw evenwicht tot stand komen in de huidige arbeidsrelaties. Het hoeft dus geen enkele verbazing te wekken dat de inwerkingtreding van deze wet tot enige problemen aanleiding geeft. Het kan ook niet verwacht worden dat de nieuwe balans tussen flexibiliteit en zekerheid van de ene op de andere dag gevonden wordt en dat dit zonder enige schommeling in de arbeidsverhoudingen gepaard zal gaan.

Partijen die betrokken zijn bij deze wet is ruim de tijd gegeven om te anticiperen op de nieuwe regels. Door het departement is ruim voor de inwerkingtreding voorlichting gegeven over deze regels en mede naar aanleiding van het overleg dat ik met de Kamer hierover moet hebben, hebben wij die inspanningen geïntensiveerd. In het overleg met de Kamer in oktober of november sprak ik over een 100.000 brochures die wij hadden uitgezet. Inmiddels hebben wij bijna per flexwerker een buitengewoon leesbare en heldere brochure in het land uitgezet. Het zijn er meer dan 400.000.

Belangrijker is echter dat intermediairs in dit traject een bijzondere rol spelen, omdat alleen via deze route gezorgd kan worden voor specifieke informatie gericht op specifieke doelgroepen. De nieuwe regels werken in de praktijk voor verschillende groepen anders uit. Ook zijn niet alle regels voor iedereen van belang. Via de route van intermediairs kan ervoor worden gezorgd dat verschillende doelgroepen gericht geïnformeerd worden over voor hen relevante informatie. Intermediairs hebben vervolgens ruimschoots via de daarvoor geëigende kanalen informatie over de nieuwe flexwet gegeven. Mevrouw Bussemaker refereerde aan inspanningen van de FNV. Die zijn buitengewoon lovenswaardig, maar er zijn vele anderen die op zeer uitvoerige wijze proberen informatie over de flexwet te verschaffen. Ik neem aan dat mevrouw Bussemaker dezer dagen ook een bijna paginagrote advertentie van een van de grote uitzendbureaus in de kranten heeft aangetroffen, waarin aandacht voor deze problematiek wordt gevraagd.

Er zijn tal van informatiebijeenkomsten, workshops, gehouden en brochures en nieuwsbrieven verspreid door zowel uitzendorganisaties als werkgevers- en werknemersorganisaties. Er zijn trainingen gegeven en er is scholing gegeven. Ook de recente publiciteit – ik praat dan vanaf ongeveer begin december – in dagbladen en via radio en tv heeft natuurlijk enorm bijgedragen aan de bekendheid van de wet. Ik ben het echter met mevrouw Bussemaker eens dat wij realistisch moeten blijven en moeten onderkennen dat de praktijk van de arbeidsverhoudingen zeer divers is en dat het onmogelijk is en voor sommige mensen ook wel erg moeilijk om uit algemene informatie precies de gevolgen van de flexwet voor hun praktische specifieke situatie af te leiden. Ook is het onvermijdelijk dat werkgevers en werknemers zich pas op het allerlaatste moment realiseren welke gevolgen de nieuwe regels mogelijk hebben. In de Kamer is ook uitvoerig gesproken over de betekenis van CAO's in het kader van deze wet. Het is ook weer gebleken dat velen die echt weten wat een CAO is, pas op het allerlaatste moment tot de ontdekking zijn gekomen dat zij met de CAO waarmee zij zelf te maken hadden, iets moesten doen.

De berichten dat er werkgevers zijn die het zekere voor het onzekere kiezen en hun flexkrachten willen ontslaan voordat er gevolgen ontstaan die zij niet wenselijk vinden of althans niet kunnen overzien, zijn natuurlijk alarmerend. Het is niet de bedoeling van de wet geweest om dreigende ontslagen van flexwerkers nodig te maken, omdat er onbegrip over de wet is. Wij volgen, zoals toegezegd in het overleg, de huidige ontwikkeling op de voet. Wij voeren daarover ook overleg, binnenkort weer met de ABU. Verder zal ik, zoals ik aan de Kamer heb meegedeeld, niet alleen onze eigen ervaringen in kaart brengen en die van intermediairs, met wie wij veelvuldig contact hebben, maar ook onafhankelijk onderzoek laten doen naar de eerste ervaringen met de wet, zodat wij een kwalitatief en kwantitatief beeld krijgen van de aard en de omvang van de gesignaleerde knelpunten. De resultaten van dat onderzoek zullen uiteraard aan de Kamer worden aangeboden, zodat wij daar met elkaar te zijner tijd over kunnen spreken.

De huidige onrust en discussie zijn in belangrijke mate te wijten aan onduidelijkheid over de flexwet in concrete situaties. Mevrouw Bussemaker noemde een aantal telefoongesprekken die aan de FNV gericht zijn, maar het zijn er veel meer. Ons eigen departement heeft er inmiddels ook al 8000 beantwoord en zo zijn er vele andere. Ook door de werkgevers is voorlichting geïnitieerd. Alle vakorganisaties en

branchеverenigingen zijn hiermee bezig.

Wij zijn op het ogenblik bezig met een grote actie om ook via huis-aan-huisbladen, meer dan 800, heel gericht op praktijksituaties in te gaan en voorbeelden aan mensen te geven. Dit doen wij in verschillende talen van mensen die met dit vraagstuk in bijzondere mate te maken hebben, dus uit sommige etnische groepen. Verder laten wij factsheets maken die in aanvulling op de huidige brochure antwoord op specifieke vragen kunnen geven. De vraag die een flexwerker of een werkgever met flexarbeid heeft, is natuurlijk niet hoe de wet precies in elkaar zit, maar wat de wet in zijn concrete situatie betekent.

Ik verwacht dat de huidige discussie, die de overgangssituatie meebrengt, van voorbijgaande aard is. Er zijn signalen dat de goede communicatie hierover inderdaad werkt. Natuurlijk wordt men langzamerhand wat meer vertrouwd met de nieuwe regels en richten werkgevers hun organisatie beter daarop in.

Ik noemde ze al, maar de desbetreffende organisaties verdienen het om wederom genoemd te worden: dankzij de inzet van de FNV en de ABU is een aantal dreigende ontslagen die niet op grond van de wet gemotiveerd konden worden, van de baan. Zo is iedereen er attent op, zowel de vakbeweging als de werkgeversorganisaties, dus naar ik vrijwel zeker weet, bijna iedereen die met de wet te maken heeft. De komende maanden zal een aantal mensen nog wel voor het eerst met de werking van deze wet geconfronteerd worden.

Ik wil graag nader met de Kamer overleggen. Dan kunnen wij overzien of er zodanige problemen zijn dat wij maatregelen moeten nemen, misschien ook van wetgevende aard. Dan kunnen wij ook bekijken of en hoe de partijen zelf de problemen kunnen oplossen dan wel of en in welke mate er maatregelen door de overheid genomen moeten worden.

Als ik het voorlichtingspakket overzie, dunkt mij dat er een intensiteit van voorlichting is geweest die vrijwel ongeëvenaard is bij welke wijziging op het gebied van de sociale zekerheid en de arbeidswetgeving ook.

□

Mevrouw **Bussemaker** (PvdA): Voorzitter! Ik dank de minister hartelijk voor zijn uitvoerige antwoord op mijn vraag. Ik begrijp eruit dat het ministerie in de afgelopen tijd veel initiatief ontplooid heeft en dit ook nog in de toekomst zal doen. Ik ben het er met de minister over eens dat het deels een taak van het ministerie is, maar deels ook van intermediairs. Ik hoop dat op deze manier ook de flexwerkers zelf bereikt worden en zal het ministerie op dit punt kritisch blijven volgen. Ik heb er alle vertrouwen in dat er met de pogingen die nu worden ondernomen verbetering in zit.

De Wet flexibiliteit en zekerheid is, zoals de minister al zei, een belangrijke wet met grote gevolgen. Het is dan ook van groot belang dat zij naar letter en geest van de (parlementaire) discussie en van de wet wordt uitgevoerd. Ik ben er dan ook blij om dat de minister zei dat het ook naar zijn idee niet de bedoeling van de wet is dat werkgevers oproepkrachten en uitzendkrachten zomaar ontslaan, zeker niet vlak voordat de wet in werking gaat.

Wellicht kan de minister nog zeggen op welke termijn de Kamer de informatie over de knelpunten in de wet kan verwachten, zodat wij spoedig hierover kunnen overleggen. Ik wijs er nog op dat ons vanochtend een brief van de Algemene bond van uitzendondernemingen en FNV-Bondgenoten bereikte, waarin beide partijen erkennen dat zich knelpunten voordoen die om een dringende oplossing vragen. Zij zullen trachten dit in CAO-verband te regelen, maar dit voorbeeld geeft nogmaals aan dat overleg tussen de Kamer en de minister op korte termijn gewenst is.

Ik meen dat de minister nog niet heeft gereageerd op mijn laatste vraag in eerste termijn, over het voornemen uit het regeerakkoord om de voorlichting over sociale-zekerheidsrechten voor flexwerkers te verbeteren.

□

Minister **De Vries**: Mevrouw de voorzitter! Mevrouw Bussemaker heeft gelijk: ik ben vergeten daarop in te gaan. Ik wijs er nogmaals op dat wij in niet geringe hoeveelheden informatie verspreiden. Er zijn in Nederland misschien omstreeks 500.000 flexwerkers en wij hebben 400.000 folders uitgezet. Je zou kunnen zeggen: dan zijn er nog 100.000 die er geen hebben. De folders worden echter bij intermediairs ondergebracht, die ervoor zorgen dat er informatie op maat wordt gegeven. Als wij met de huis-aan-huisbladenactie slagen, levert dat ook vreselijk veel op. Verder wordt er in de kranten met grote regelmaat over dit onderwerp gesproken. De mensen kunnen zich dan afvragen of het ook over hen gaat. In ieder geval weten zij dan dat er een vraag te stellen kan zijn. Ik kom op zaterdagochtend nog wel eens in een omgeving waarin veel flexwerkers zitten. Inderdaad communiceert men grondig met elkaar over deze zaak. Bovendien blijkt dat de grotere werkgevers ervoor zorgen dat de door hen gewaardeerde krachten die voorlichting ook krijgen.

Mevrouw Bussemaker stelt dat wij op korte termijn met elkaar hierover moeten spreken. Ik ben daar altijd wel voor, zij het dat ik nu de praktijk even de tijd wil gunnen om de problemen uit te sorteren. Verder kan een behoorlijk onderzoek naar de problemen niet binnen een paar maanden worden afgerond. Laten wij ernaar streven om omstreeks april samen te kijken naar serieuze gegevens met betrekking tot de ervaringen in dezen, zowel van de flexwerkers, de werkgevers, de uitzendorganisaties en misschien van nog een aantal andere groepen die met deze wet te maken hebben. Wij zullen dan moeten bezien welke maatregelen van onze kant geboden zijn. Ondertussen hebben de sociale partners en vooral degenen die met CAO-onderhandelingen te maken hebben, de gelegenheid intensief overleg te voeren over de vraag of men voldoende uit de voeten kan met de desbetreffende CAO's, of dat er mutaties moeten plaatsvinden.

Er zijn ook CAO's die nog niet tot stand zijn gekomen. Indien dat wel het geval geweest was, had men daarmee problemen kunnen voorkomen. Dat is men zich in die sectoren soms zeer goed bewust. Ik denk bijvoorbeeld aan de voetballers. Men is daarmee al méér dan een halfjaar bezig. Men moet natuurlijk ook zelf zijn verantwoordelijkheid nemen en inspelen op dit nieuwe arbeidsrecht.

□

De heer **Van Dijke** (RPF): Voorzitter! De minister heeft aangegeven dat hij wel voorzag dat de implementatie van deze nieuwe wet voor de nodige commotie zou zorgen. Ikzelf ben geschrokken van de omvang van die commotie. Ik had dat niet verwacht. Is de minister daar ook van geschrokken? En was het ministerie in staat om zoveel mensen te informeren en vragen te beantwoorden? De minister spreekt immers over 8000 telefoontjes.

Vlak voor het kerstreces heeft deze Kamer een motie aangenomen die de minister een bepaalde taak meegaf met betrekking tot de problemen in het onderwijs vanwege de implementatie van de flexwet. Hoe is de minister daarmee omgegaan? Wat kan hij melden over de aldaar gerezen problemen?

□

Minister **De Vries**: Wij stonden inderdaad gesteld voor de omvang van de commotie. Het ministerie beschikt over een zeer grote capaciteit voor publieksvoorlichting. Die capaciteit is in bijzondere mate ingezet voor voorlichting over de flexwet. Nogmaals, het betreft maar één deel van de enorme hoeveelheid voorlichting. Die heeft immers ook plaatsgevonden bij uitzendorganisaties, werkgevers en werknemers. De telefoongesprekken zijn wel doorgekomen bij mijn ministerie.

Ik heb de Kamer indertijd ingelicht over de mogelijkheden in dezen in de onderwijssector. Ik meen dat dit gebeurd is voordat de desbetreffende motie in stemming kwam. Mijn informatie is dat men in de sector het gevoel heeft met de flexwet uit de voeten te kunnen. Ik heb daarover geen andere signalen ontvangen.

□

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks): Mevrouw de voorzitter! Wij zijn het er van harte mee eens dat er betere voorlichting komt. De minister heeft gelijk met zijn opmerking dat de voorlichting heel divers moet zijn. Vanwege de weerbarstigheid van de praktijk moet een en ander nog eens goed worden bekeken. Er zijn wel veel folders verspreid, maar ook de effectiviteit van de informatie moet bekeken worden.

Bij de behandeling van de Arbeidsomstandighedenwet is een motie van de fractie van GroenLinks aangenomen. Het ging daarbij om goede voorlichting aan flexwerkers, vakantiewerkers en thuiswerkers. Kan de minister in april ook aangeven hoe het staat met de uitvoering van die motie? Je kunt voorlichten wat je wilt, maar het blijkt dat werkgevers de wet anders interpreteren dan de bedoeling was. De minister zegt dat hij dat alarmerend vindt. Maar wat gaat hij doen als werkgevers op een dusdanige manier met de wet blijven omgaan, dat sprake is van veel flex, maar van geen tot weinig zekerheid voor de werknemers? Dat lijkt ons namelijk een verkeerde interpretatie van de wet. Wij denken ook dat de werkgevers daarop gerust mogen worden aangesproken.

□

Minister **De Vries**: Mevrouw de voorzitter! Wat dat laatste betreft heb ik gezegd dat er alarmerende berichten waren. Die hebben wij allemaal in de kranten kunnen lezen. Ik heb in mijn inleiding ook genoemd dat er een positief bericht bij hoorde, namelijk dat de vakbeweging op het vinkentouw heeft gezeten en de actie van de werkgevers binnen de kortste keren heeft geneutraliseerd. Volgens onze arbeidsverhoudingen zijn de mensen natuurlijk niet bij mij in dienst, maar in dienst van het bedrijfsleven. De vakbeweging speelt daarin op een voortreffelijke wijze haar rol, ook met deze wet. Zij zit, zoals gezegd, bovenop het vinkentouw. Ik heb ook geen aanleiding om te veronderstellen dat zij terechte klachten zou laten lopen. De vakbeweging heeft stevig met haar vuist op tafel geslagen. Dat is ook heel begrijpelijk, omdat zowel werkgevers als werknemers in het traject van de totstandkoming van nieuwe arbeidsverhoudingen een grote verantwoordelijkheid hebben genomen. Die zullen zij met elkaar willen waarmaken. Ook van werkgeverszijde wordt mij verzekerd dat er in algemene zin het nodige aan wordt gedaan om ervoor te zorgen dat de wet wordt gehanteerd en uitgevoerd naar de geest van het concept, zoals dat verzonnen was door werkgevers- en werknemersorganisaties.

Ik heb enigszins bezwaar tegen de mededeling dat de voorlichting nu op gang begint te komen. Wij documenteren natuurlijk alles wat verschijnt over een groot project als die flexwet. Het wetsvoorstel is in twee ronden in de Kamer behandeld. De eerste ronde vond plaats onder mijn ambtsvoorganger. Dat heeft toen ontzettend veel publiciteit losgemaakt, want het was een buitengewoon belangrijk wetsvoorstel. De tweede ronde over de flexwet hebben wij in november afgesloten en dat heeft ook weer tot de nodige publiciteit geleid. Daarna is nog een zee van publicaties verschenen in de maand december: grote stapels die in alle bladen verschenen zijn. Wij hebben ondertussen onze voorlichting aan intermediairs geïntensiveerd. Er zijn niet vaak 400.000 folders over wetgeving verspreid. Die folders zijn niet zomaar in bussen geduwd, maar naar mensen verstuurd die met flexwerkers te maken hebben. Ik moet toch aannemen dat dat ergens toe leidt. Op dit ogenblik ligt er bij 800 huis-aan-huisbladen informatie die voor mensen interessant is; ik weet niet of dat allemaal al gedrukt is. Op een gegeven moment houdt het natuurlijk op om mensen individueel te bereiken. Je moet ervan uitgaan dat dit dan in de loop der tijd wel zijn uitwerking zal krijgen. Maar ik geloof dat over de bekendheid met deze wet – het feit dat de wet er is en vragen kan oproepen – geen twijfel bestaat. Er zijn voldoende plekken waar men inlichtingen kan krijgen over specifieke situaties, zoals bij de vakbeweging, bij de arbeidsvoorziening, bij uitzendbureaus, enzovoorts.

□

De heer **De Wit** (SP): Mevrouw de voorzitter! De Wet flexibiliteit en zekerheid beoogde in ieder geval voor de werknemers zekerheid te brengen. Wij zien nu dat werknemers eind vorig jaar ontslagen zijn, dat uitzendbureaus gebruik maakten van de mogelijkheid om nog net voor 1 januari 1999 een contract voor één jaar aan te bieden en dat werkgevers de wachttijd van drie maanden tussen het ene en het andere contract omzeilen. Kan de minister dan nog spreken van zekerheid voor de werknemers? Slaat de balans niet ten nadele van de werknemers uit? Wat is zijn oordeel over deze praktijken en wat is hij van plan

Mevrouw Kant (SP)

daaraan te doen? Vindt hij niet dat de wet moet worden bijgesteld?

De minister begon zijn beantwoording met te zeggen dat er wat problemen zijn ontstaan. Is hij ervan op de hoogte dat de koepel van uitzendbureaus, Randstad en ook FNV-Bondgenoten zeggen dat het gaat om een enorm probleem van duizenden werknemers die door de werking van de wet, met name het overgangsrecht daarin, worden getroffen? Kun je dan nog spreken van ''wat problemen'', of is het toch een zeer ernstig probleem waar wij wat aan moeten doen?

Ten slotte heb ik nog een vraag aan mevrouw Bussemaker. Wat vindt de Partij van de Arbeid van de werking van de wet? Is dit nu de zekerheid die de wet beoogde te geven, kijkend naar wat werkelijk is gebeurd en nog gebeurt met de flexwerkers?

De **voorzitter**: De heer De Wit geeft een slecht voorbeeld van één minuut spreektijd. Ik wijs de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid erop dat hij drie minuten heeft om de Kamer te beantwoorden. Dit zijn namelijk vragen waarover je volgens mij de rest van de middag kunt doen.

□

Minister **De Vries**: Voorzitter! Ik houd mij daarvoor beschikbaar!

De wet bijstellen is natuurlijk volstrekt niet aan de orde. Laten wij in vredesnaam eerst eens even kijken hoe de praktijk die problemen oplost. Er zijn ontzettend veel mensen die daarbij willen helpen en daarvoor verantwoordelijkheid willen dragen. Laten wij nu eens kijken wat de komende maanden gebeurt. Aan de hand van goed onderzoek zullen wij eens kijken welke aspecten nog eens goed moeten worden bekeken. Misschien moet dat in wetgevend opzicht gebeuren, misschien beleidsmatig of anderszins. Dat kan ik nog niet zeggen, omdat ik de uitkomst daarvan niet weet. Er vindt een belangrijke verandering plaats in arbeidsrelaties, wat bijna iedereen hier heeft gewild. De effecten daarvan hebben wij ons gerealiseerd. Dat kan natuurlijk niet van de ene op de andere dag vlekkeloos verlopen. Dat zou een wonder zijn; dat is nog nooit gebeurd. Wij moeten nu gewoon even in de praktijk zien hoe dat gaat, waarna wij de zaak zo nodig bijstellen.

Voorzitter! De heer De Wit noemde een aantal zegslieden die zouden hebben aangegeven dat er enorme problemen zijn. Met Randstad heb ik op het hoogste niveau contact gehad, waarbij mij is verzekerd dat er natuurlijk problemen zijn, maar dat het door de bank genomen voortreffelijk gaat met die wet. Om nu te zeggen dat dat allemaal niet loopt, vind ik wat te ongenuanceerd. Binnen de ABU zijn natuurlijk een aantal uitzendbureaus die andere opvattingen en ervaringen hebben, waarbij soms tegen CAO-problemen wordt aangelopen. Dat is allemaal waar, maar je kunt absoluut niet zeggen dat de praktijk is: Kamer en regering hebben ervoor gezorgd dat er een verkeerde wet is. Integendeel, de verwachtingen dat dit een goede ontwikkeling zou zijn van onze arbeidsrelaties, staan recht overeind. Laten wij voorlopig even vertrouwen op het gezond verstand van werkgevers en werknemers die met die wet moeten omgaan, en straks de balans opmaken!

□

Mevrouw **Bussemaker** (PvdA): Voorzitter! Naar de mening van onze fractie is de Wet flexibiliteit en zekerheid een goede wet, juist omdat die flexibiliteit combineert met vergroting van zekerheid voor werknemers. Maar die wet moet dan wel goed worden uitgevoerd, niet alleen naar de letter, maar ook naar de geest. Daar is in eerste instantie lang over gepraat tussen werkgevers en werknemers, en later in deze Kamer. Er kunnen geen gevallen plaatsvinden waarin te veel van de letter en de geest van de wet wordt afgeweken.

Vragen van het lid Kant aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, over **voorrangszorg voor werkenden in het Medisch Centrum Leeuwarden**.

□

Mevrouw **Kant** (SP): Voorzitter! Een nieuw jaar is vaak de tijd van goede voornemens. De plannen van de heer Hamel, de voorzitter van de raad van bestuur van het academisch ziekenhuis in Groningen, om rijke mensen sneller te laten helpen, vallen wat mij betreft niet onder goede voornemens. Een aantal jaren geleden is een offensief ingezet en zijn er initiatieven geweest om tweedeling te introduceren in de Nederlandse gezondheidszorg. Dat heeft ook in deze Kamer tot de nodige discussie geleid. Gelukkig